

ROLUL CURȚII DE CONTURI A ROMÂNIEI ÎN DEZVOLTAREA RAPORTĂRILOR FINANCIARE DIN SECTORUL PUBLIC

Permiteți-mi, dle./dna. președinte, stimați invitați și participanți, în primul rând să mulțumesc organizatorilor pentru invitația adresată Curții de Conturi a României de a participa la această manifestare internațională importantă care își propune dezbaterea temei „*Implicarea profesiei contabile în dezvoltarea calității raportărilor din sectorul public*”. Având în vedere rolul proactiv al instituției noastre în dezvoltarea unui nou cadru de contabilitate și raportare financiară, în contextul actual al modificărilor în acest domeniu, în special pe plan european, apreciez această conferință ca fiind benefică.

Menționez, de asemenea, că în contextul globalizării economiei mondiale, în orice profesie și cu atât mai mult în domeniul profesiei contabile, este necesară așezarea acesteia pe principii fundamentale, menite să asigure standarde înalte de profesionalism și calitate. Contabilitatea publică are mult mai mulți utilizatori, nu doar bugetul, motiv pentru care aceasta trebuie să fie realizată conform standardelor profesionale de contabilitate pentru sectorul public.

Dezvoltarea sistemelor de contabilitate și de audit în România a avut ca principal obiectiv armonizarea legislației naționale cu Directivele Europene în domeniu, precum și alinierea la Standardele Internaționale de Contabilitate și, respectiv, cele de Audit, situație impusă de procesul de globalizare economică și de dezvoltare a pieței de capital, în scopul obținerii și comunicării unor informații financiare relevante, credibile, comparabile și care să utilizeze un limbaj comun în măsură să asigure comunicarea între toate categoriile de utilizatori de informații.

În România, reforma propriu-zisă a contabilității instituțiilor publice a început prin crearea cadrului legal național de reglementări privind contabilitatea instituțiilor publice, un punct de referință al acesteia constituindu-l adoptarea parțială în legislația națională a unora dintre Standardele Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public (IPSAS).

În acest context, profesia contabilă nu se „*formează prin prevederi legale*”, nu „se naște” pur și simplu, ci presupune o gândire minuțioasă, o planificare și o activitate laborioasă a multor specialiști în domeniu pentru dezvoltarea concepțiilor, deprinderilor tehnice, a modului de acțiune, a cercetării și acumulării de informații necesare în vederea atingerii unui înalt nivel de performanță pentru realizarea cu profesionalism a serviciilor în interesul public.

Toate acestea presupun convergența spre îmbunătățirea raportărilor financiare, componentă **cheie** în dezvoltarea economică și sustenabilă a României și care vor întări arhitectura financiară a țării cu efecte în reducerea riscului atât a producerii unor crize financiare, cât și a impactului economic negativ al acestora.

În baza prevederilor **Standardelor de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI), ale Legii de organizare și funcționare, precum și ale Standardelor proprii de audit**, Curtea de Conturi a României are atribuții clar definite, în special, în exercitarea auditului/controlului privind exactitatea și realitatea datelor

**Conferința internațională
Implicarea profesiei contabile în dezvoltarea calității
raportărilor financiare din sectorul public**

București, 8 noiembrie 2013 – Sala Ronda, Hotel InterContinental

reflectate în situațiile financiare, calitatea gestiunii economico – financiare, legalitatea angajării, lichidării, ordonanțării și plății cheltuielilor din fondurile publice, s.a.

În contextul acestor prevederi, aş dori să prezint, cu titlu de exemplu, câteva dintre rezultatele verificărilor efectuate de către Curtea de Conturi a României în anul 2011, concretizate într-un număr de 13.582 nereguli financiare *care deşi nu au determinat producerea de prejudicii în exerciţiul bugetar menţionat*, pe termen mediu şi lung ar putea conduce la pierderi de patrimoniu, lipsirea bugetelor publice de unele venituri importante şi chiar la acte de corupţie. Abaterile financiare constatate, estimate la 56 miliarde lei provin, în principal, din erori de înregistrare în evidenţele contabile, de patrimoniu sau fiscale, a căror corecţie a avut ca efect reflectarea reală şi exactă a tuturor operaţiunilor / tranzacţiilor în situaţiile anuale.

Din totalul opiniilor exprimate, o pondere importantă, respectiv **91,1%**, au deţinut - o **opiniile adverse** (nefavorabile), fapt care arată că în foarte multe cazuri principiile şi regulile care guvernează execuţia bugetară, contabilitatea şi gestionarea patrimoniului public sunt încălcate frecvent, motiv pentru care situaţiile financiare ale instituţiilor şi autorităţilor publice au fost influenţate de erori/abateri care au condus la exprimarea unor astfel de opinii.

În România, începând cu anul 2006, în vederea implementării acquis-ului comunitar, trecerea la contabilitatea de angajamente în cadrul sectorului public s-a realizat, aşa cum am menţionat, prin introducerea de noi reglementări contabile care preiau şi anumite IPSAS - uri (situaţii financiare, imobilizări, stocuri, fluxuri de numerar, rezultat net, etc.).

Reforma sistemului de contabilitate din sectorul public nu este finalizată, intenţia reglementatorilor (*factorilor de decizie*) fiind de a continua, în perioadele următoare, preluarea şi a altor IPSAS/EPAS - uri în legislaţia românească.

Deşi implicarea Curţii de Conturi în implementarea IPSAS în România a avut un caracter **limitat**, procesul de implicare activă în acest sens a fost demarat, în prima fază având loc întâlniri între reprezentanţii Curţii de Conturi a României şi cei ai Ministerului Finanţelor Publice. Ulterior, Curtea de Conturi a efectuat o acţiune de documentare la Ministerul Finanţelor Publice cu privire la stadiul implementării IPSAS în România, rezultând unele aspecte, dintre care menţionez:

- ✓ **la nivel naţional nu este organizat un comitet interdepartamental pentru implementarea IPSAS;**
- ✓ **din cele 32 de Standarde Internaţionale de Contabilitate pentru Sectorul Public sunt implementate parţial zece, respectiv nr.: 1, 2, 4, 5, 9, 12, 17, 19, 23 şi 24;**
- ✓ **în activitatea de implementare a IPSAS în România, Ministerul Finanţelor Publice nu a colaborat cu nici o altă structură de specialitate;**
- ✓ **nu exista un grafic de implementare a IPSAS la nivelul Ministerului Finanţelor Publice deoarece nu există o cerinţă a Comisiei Europene în acest sens pentru statele membre;**
- ✓ **procesul de transpunere în practică a IPSAS nu a fost continuat, motivându-se lipsa deciziei Comisiei Europene privind obligativitatea implementării Standardelor Internaţionale de Contabilitate pentru Sectorul Public (IPSAS);**
- ✓ **nu există un protocol de colaborare în acest domeniu între cele două instituţii;**
- ✓ au fost demarate procedurile preliminare privind crearea unui Consiliu al Contabilităţii Publice din care să facă parte reprezentanţi ai Ministerului Finanţelor Publice, Curţii de Conturi şi mediului academic din România.

**Conferința internațională
Implicarea profesiei contabile în dezvoltarea calității
raportărilor financiare din sectorul public**

București, 8 noiembrie 2013 – Sala Ronda, Hotel InterContinental

Față de cele de mai sus, menționez că, începând cu anul 2012, au existat mai multe solicitări ale Fondului Monetar Internațional și Băncii Mondiale atât pentru aplicarea standardelor IPSAS în România, cât și pentru *implicarea Curții de Conturi a României în implementarea IPSAS și organizarea unui program complex de pregătire profesională în domeniul IPSAS pentru specialiștii Curții de Conturi*, motiv pentru care Curtea de Conturi a demarat procesul de implicare în activitatea privind aplicarea IPSAS.

Astfel, pe plan intern au fost întreprinse demersuri la Ministerul Finanțelor Publice în vederea organizării unui consiliu/comitet interdepartamental la nivel național pentru contabilitatea sectorului public. De asemenea, au fost organizate cursuri de perfecționare pentru personalul instituției care au vizat *„Îmbunătățirea calității raportărilor financiare prin adoptarea Standardelor Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public”*.

Pe plan internațional, reprezentanții Curții de Conturi au participat la seminariile organizate de către Curtea de Conturi a Franței unde au fost prezentate rezultatele activităților realizate de către această instituție în domeniul **IPSAS**, precum și la reuniunile organizate de către EUROSTAT pe tema **Standardelor Europene de Contabilitate pentru Sectorul Public (EPSAS)**.

După cum se știe, la nivelul Uniunii Europene tendința este de elaborare a unor **Standarde Europene de Contabilitate pentru Sectorul Public (EPSAS)**, până în prezent fiind stabilite etapele de parcurs în acest sens. Astfel, **prima etapă**, cuprinsă între jumătatea anului 2013, până la jumătatea anului 2014 se va fi finalizat cu o comunicare a Comisiei Europene privind elaborarea EPSAS. **Cea de a doua etapă** (cuprinsă între jumătatea anului 2014, până la sfârșitul anului 2015), va consta în elaborarea unui Regulament cadru în care să fie stabilite structurile și procedurile de guvernare în domeniul EPSAS, precum și un Program de lucru pe termen mediu. În sfârșit, **cea de-a treia etapă** (cuprinsă între sfârșitul anului 2015, până în anul 2020), va fi dedicată aprobării EPSAS la nivelul Uniunii Europene și **implementării pas cu pas** a acestora.

În acest context, Curtea de Conturi a României împreună cu Ministerul Finanțelor Publice, Institutul Național de Statistică, precum și celelalte entități cu atribuții în domeniul contabilității/auditului public au de realizat un program de lucru semnificativ care nu poate avea succes fără cooperarea activă a tuturor celor implicați și care va contribui la elaborarea, aprobarea și implementarea EPSAS, până în anul 2020.

La nivel european, Curtea de Conturi a României, împreună cu celelalte Instituții Supreme de Audit, va participa la procesul de elaborare a EPSAS, având în vedere experiența acestora în domeniul contabilității sectorului public, fapt care oferă oportunitatea de a *învăța unii de la ceilalți* din experiența acumulată pentru realizarea acestui obiectiv îndrăzneț care, în final, are scopul de a armoniza și dezvolta calitatea raportărilor financiare din sectorul public.